

कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव, आजीवन अध्ययन व विस्तार
विभाग आणि वि.वि.मंडळाचे सी.गो.पाटील कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय साक्री
जि.धुळे यांच्या संयुक्त विद्यमाने

भारतीय स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सवी वर्षानिमित्त
“जुनं ते सोनं... मनातल्या गोष्टी”

अहवाल

भारतीय स्वातंत्र्याचे अमृत महोत्सवी वर्षाचे औचित्य साधून दिनांक 2 ऑगस्ट २०२२ मंगळवार रोजी आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव आणि विद्या विकास मंडळाचे सिताराम गोविंद पाटील कला विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय साक्री यांच्या संयुक्त विद्यमाने जून ते ... मनातल्या गोष्टी या विषयावर ज्येष्ठ नागरिकांसाठी कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली यामध्ये 110 ज्येष्ठ नागरिकांनी सहभाग घेतला.

सदरील कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी माननीय भैय्यासाहेब चंद्रजीत पाटील उपाध्यक्ष विद्या विकास मंडळ साक्री, उद्घाटक माननीय डॉ. अशोक जी (अधिसभा सदस्य कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव तथा प्राचार्य, आदर्श महाविद्यालय निजामपूर जैताणे) प्रमुख पाहुणे माननीय डॉक्टर डी. एल. तोरवणे, प्रशासकीय अधिकारी विद्या विकास मंडळ माननीय प्राचार्य सिगो पाटील महाविद्यालय साक्री होते.

सदरील कार्यशाळेची नोंदणी सकाळी 9.00 वाजता सुरू झाली नोंदणी पश्चात अल्पोपहार ज्येष्ठ नागरिकांना देण्यात आला उद्घाटन ठीक 10.00 वाजता करण्यात आले, मान्यवरांचे स्वागत आणि कार्यक्रमाची प्रस्तावना प्राचार्य डॉ. राजेंद्र अहिरे यांनी केली उद्घाटन पश्चात विविध सत्रात तज्ञ व्यक्तींचे मार्गदर्शन आयोजित करण्यात आले त्याचप्रमाणे उपस्थित ज्येष्ठ नागरिकांनी उत्स्फूर्त प्रतिसाद नोंदविला आणि आपले अनुभव कथन केले. सदैव कार्यशाळेचे समापन संध्याकाळी पाच वाजता करण्यात आले. कार्यशाळेच्या यशस्वी ते करिता संयोजन समिती तथा शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी आपले महत्त्वपूर्ण योगदान दिले.

• प्रस्तावना- माननीय प्राचार्य डॉ. राजेंद्र अहिरे
केवळ शब्दज्ञान किंवा पुस्तकी ज्ञान सर्वांगाने जीवनाच्या परिचय करून घेण्यासाठी उपयुक्त ठरत नाही त्यासाठी “अनुभव ज्ञानाची” आवश्यकता असते...

नका दंतकथा येथे सांगू कोणी । कोरडे ते मानी बोल कोण ।

अनुभव येथे व्हावा शिष्टाचार । न चालती चार आम्हा पुढे ।

तुकारामांच्या या अभंगानुसार दंतकथा पुस्तकी ज्ञान यापेक्षा ‘जीवनानुभव’ श्रेष्ठ आहेत सदरील हेतू समोर ठेवून ज्येष्ठ नागरिकांचे अनुभव संग्रहण या हेतूने सदरील कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले आहे असे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र अहिरे यांनी प्रस्तावनेत नमूद केले.

उद्घाटक माननीय डॉ. अशोक जी खैरनार, अधिसभा सदस्य कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव-

ज्येष्ठ म्हणजे ‘अनुभवांचा सागर’ या शब्दात माननीय डॉक्टर अशोक जी खैरनार यांनी उपस्थित ज्येष्ठ नागरिकांचा उल्लेख केला वर्तमान काळात वाढणाऱ्या विविध सामाजिक समस्येवर ज्येष्ठांची अनुभव प्रभावी उपाय आहेत ‘ज्येष्ठांचे अनुभव’ सामाजिक ‘समूहदेशनात’ महत्त्वपूर्ण भूमिका पार पाडत असतात आम्ही या कार्यशाळेच्या निमित्ताने या अनुभवांचे संग्रहण करण्यासाठी जमलो आहोत आम्ही या अनुभवांचा या सुवर्ण कणांचा सादर स्वीकार करतो. निश्चितपणे हे अनुभव तरुण पिढीस, आम्हास मार्गदर्शक म्हणून उपयोगात येतील.

माननीय डॉ. डी.एल.तोरवणे:-

जीवनात सर्व अनुभवांसाठी स्वागतशील असणाऱ्या माणसाचे जीवन सुखी आणि समृद्ध होत असते. जीवनातले हे अनुभव मानवाला गुरु प्रमाणे मार्गदर्शन करीत असतात. भूतकालीन अनुभवांचे आधारे वर्तमान काळात वागताना योग्य निर्णय घेता येतात व यामुळे भविष्य उज्वल होण्यास मदत होते. हजारो पुस्तके वाचून मिळणाऱ्या ज्ञानापेक्षा एक जिवंत अनुभव खूप काही शिकवून जातो.

प्रथम सत्र

नियोजित वक्ते प्राध्यापक डॉ.जी.बी चौधरी मानसशास्त्र विभाग प्रमुख अभय युवा महिला महाविद्यालय धुळे यांनी ऐनवेळी नकार दिल्यामुळे माननीय डॉ.डी.एल.तोरवणे यांनी मार्गदर्शन केले.

शेतीप्रधान भारत देशात संयुक्त कुटुंब पद्धतीचे महत्त्व पटवून देताना नैसर्गिक किंवा मानवनिर्मित आपत्ती प्रसंगी संयुक्त कुटुंब पद्धती मधील सदस्य आपले योगदान कसे देतात यावरून आपणास संयुक्त कुटुंबाचे महत्त्व कळते. आपसातील प्रेम माया मानवी नाते 'सुरक्षित' आणि 'संवर्धित' करते 'समस्या सौम्य' आणि जगणे सोपे होते कुटुंबातील प्रत्येक सदस्य भावनिक सुरक्षित असतो वर्तमान काळात विविध कारणामुळे संयुक्त कुटुंब पद्धतीचा न्हास ही चिंताजनक बाब आहे यामुळे अनेक समस्या उद्भवत आहेत. या समस्येवर उपाय म्हणून आम्हास पुन्हा या विषयावर विचार करणे आवश्यक आहे.

माननीय प्राचार्य एस एन खैरनार-

मूल्यशिक्षण आणि जीवन यांचे जवळचे नाते आहे. मूल्य शिक्षणाची सुरुवात घरातून तर औपचारिक शिक्षणाची सुरुवात शाळा महाविद्यालयातून होत असते. मूल्यांद्वारे संस्कार आणि प्रशिक्षणातून आकार प्राप्त होत असतो. संस्कार आणि आकार जीवन दिशा आणि दशा निर्धारित करतात. वैचारिक बौद्धिक विकासासोबत नैतिक मूल्यांचा विकास सुखी समृद्ध निरामय जीवनाकरिता आवश्यक आहे. यामुळे मनाची हृदयाची शुद्धता मनाचा कणखरपणा समाजाबद्दल आपुलकी आणि कर्तव्य ज्ञान प्राप्त होते. याकरिता प्रचलित शिक्षण पद्धतीत आवश्यक संशोधन आणि परिवर्तन आवश्यक आहे असे प्रतिपादन प्राचार्य खैरनार यांनी केले.

द्वितीय सत्र

प्रा.एल.जी.सोनवणे आनंदी जीवन जगणे एक कला

सुख आणि दुःख जीवनाचे अविभाज्य घटक आहे सुखाचा स्वीकार आणि निर्धाराने दुःखाचा प्रतिकार केल्यास जीवन सुलभ सुकर होते सामंजस्य आणि सहकार्याची भावना माणुसकीचे रूप आहे यामुळेच माणूस प्राण्यांपेक्षा भिन्न आहे परंतु कधीकधी पुढे जाण्याच्या हेतूने धोका कपट यांच्या मोहात पडतो देखावा करतो हे सर्व यत्न आनंदाकरिताच असतात परंतु पदरात पडते दुःख फक्त दुःख कारण रस्ता चुकीचा आहे.

खऱ्या आनंदा करिता दैनंदिन जीवनात आवडत्या कामास प्राधान्य द्यावे धार्मिक कार्य चित्रकला गायन लेखन कथन इत्यादी द्वारे 'आनंद' आणि 'समाधान' प्राप्त होते. आवडत्या व्यक्तीसोबत वेळ घालवावा भावना व्यक्त कराव्या. भावना ऐकून घ्याव्यात यामुळे संबंध घट्ट होतात. 'प्रामाणिकपणा' शांतीकडे जाणारा 'राजमार्ग' आहे मनात कपट असणाऱ्या व्यक्ती नेहमी काळजीत असतात पकडले जाण्याची भीती असते सतत खोटे बोलावे लागते म्हणून सतत प्रामाणिक राहावे दिलेला शब्द वचन पालन करण्याचा प्रयत्न करावा वचन पालन न केल्याने प्रंतिमा मलिन होते त्याबरोबरच आत्मग्लानी सुद्धा निर्माण होते परिणाम दुःख मय जीवनात सामोरे जावे लागते वचन पालन केल्याने प्रेमाने विश्वास प्राप्ती होते मन समाधानी आणि जीवन आनंदी होते.

श्री राजन जी भामरे (निवृत्त पोलीस अधीक्षक तथा अधिवक्ता) कायदेविषयक ज्ञान

ज्येष्ठ नागरिकांच्या हक्कासाठी अनेक कायदे अस्तित्वात आहे आई-वडील मिळून चार आपत्यांचा सांभाळ करू शकतात परंतु, चार आपत्य मिळून आई-वडिलांचा सांभाळ करू शकत नाही हे विधान वर्तमान परिस्थितीत अनेक ठिकाणी भयानक वास्तव आहे. ज्येष्ठ नागरिक कायदा 2007 नुसार माता-पिता ज्येष्ठ नागरिक यांच्या निर्वाह आणि कल्याणासाठी संविधानात अनेक उपाययोजना आहेत ज्येष्ठांच्या मूलभूत गरज आणि सुविधेकडे आपत्य लक्ष देत नसल्यास, त्यांचे नावे केलेल्या मालमत्तेचे हस्तांतरण रद्द करता येते व

यासाठी अर्ज कोणाकडे व कसा करावा यासंबंधीची सविस्तर माहिती श्री.भामरे यांनी दिली आपल्या व्यक्तीची संपत्ती ज्या नात्याच्या व्यक्तीकडे जाणार आहे त्यांना सुद्धा उपरोक्त कायद्याद्वारे संरक्षण देण्यात आले आहे. भावनेच्या भरात जाऊन संपूर्ण मालमत्ता हयात असताना आपल्यांच्या नावावर करू नये मृत्यू पक्षात वारसदारांची तरतूद करावी, असे आवाहन त्यांनी या प्रसंगी केले. पोलीस उपाधीक्षक असतानाचे आणि अधिवक्ता म्हणून कार्य करतांनाचे अनेक अनुभव श्री भामरे यांनी याप्रसंगी विशद केले

सत्र तीन

सत्र तीन चे प्रथम वक्ते डॉ.शशिकांत खलाणे यांनी ऐन वेळेस नकार दिल्यामुळे या सत्रात डॉ.डी.पी.पाटील स्त्रीरोग तज्ञ यांनी मार्गदर्शन केले

डॉ.डी.पी.पाटील

वार्धक्य म्हणजे वयाच्या 55 व्या वर्षापासून सुरू होणारी अवस्था होय या काळात शरीरातील अनेक बल धातू, अथवा संप्रेरक यांचा क्षय झाल्याने हृदयरोग संधिवात मधुमेह दुर्बलता निद्रानाश स्मृतीनाश नेत्र विकार इत्यादी आजार प्रबळ होतात अर्थातच यावर उपचार करता येतात पण यासोबत आहाराच्या सवयी बदलविल्यास प्रतिबंधात्मक उपाय योजता येतात

फळ पालेभाज्या दूध तांदूळ गहू यांचा आहारात समावेश करून वेळेनुसार अल्प आहार घेतल्यास शरीर तरल राहते. आहारात साखर आणि मिठाचे प्रमाण कमी करावे यामुळे मधुमेह आणि रक्तदाब विकारांपासून दूर राहता येते मानसिक स्वास्थ्या करिता मोकळ्या हवेत फिरायला जाणे प्राणायाम आणि हलके योगासन करणे, कौटुंबिक जबाबदारी पासून दूर राहणे, परिवारात आपले मत लादण्याचा प्रयत्न न करणे मदत मागितल्यावर मार्गदर्शन करणे आणि वादापासून अलिप्त राहणे इत्यादीमुळे मन स्वस्थ आणि प्रसन्न राहते याप्रसंगी डॉ.पाटील यांना विचारलेल्या आरोग्य संबंधित प्रश्नांची समर्पक उत्तरे दिली.

तृतीय सत्र

या सत्रात सहभागी झालेल्या ज्येष्ठ नागरिकांनी आपले मत प्रतिक्रिया नोंदविल्या व काहींनी मार्गदर्शन केले

प्राध्यापक बी.पी.निकम.

मानवी जीवन समृद्ध करावयाचे असल्यास 'अनुभव आधार' शिवाय पर्याय नाही यश मिळवताना केलेले प्रयत्न आणि अपयश येताना झालेल्या चुका सदैव लक्षात ठेवाव्या सकारात्मक अनुभवांच्या सहाय्याने नकारात्मक विचारांचा नायनाट करता येतो

श्री सुरेश जी पारख संयुक्त परिवार समायोजन

संयुक्त कुटुंब म्हणजे एकत्र कुटुंब यामध्ये आई-वडील नवविवाहित दांपत्य लहान मुले असे अनेक जण एकत्र राहतात संयुक्त परिवार समायोजन एक कौशल्य आहे यातून अनेक सकारात्मक संस्कारात्मक बाबी साध्य होतात बालकांमध्ये योग्य संस्कार वृद्ध व्यक्ती रुजवत असतात. आदर, आज्ञा, पालन यासारखे आवश्यक मूल्य रुजविले जातात अनुशासित आणि स्व नियंत्रित जीवनशैली विकसित केली जाते दिनश्र्चर्या निर्धारित होते. परिवारातील प्रत्येक सदस्य समायोजन करताना प्रथम इतरांच्या हितांचा विचार करीत असतो यामुळे मतभेद निर्माण होत नाही वरिष्ठांचे मार्गदर्शन आर्थिक भावनात्मक सहयोग श्रम विभाजन सांस्कृतिक कार्यक्रम, सणोत्सव एकजुटता अखंडता आणि सामाजिक सुरक्षितता इत्यादी मूल्य जोपासली जातात श्री.पारख स्वतः संयुक्त परिवाराचे मुख्य असून त्यांच्या परिवारात 57 सदस्य एकत्र राहतात याशिवाय अनेक छोट्या-मोठ्या विचारांची देवाण-घेवाण ज्येष्ठ नागरिकांनी आपसात केली स्वतःचे दुसऱ्याचे 'समुपदेशक' बनले विशेष म्हणजे सकाळी नऊ वाजता प्रवेशित ज्येष्ठ नागरिक समारोपा पर्यंत कार्यशाळेत सक्रिय आणि उत्साहीत होते. दुपारी 1.00 ते 2.00 दरम्यान स्नेहभोजनाची व्यवस्था करण्यात आली होती.

कार्यशाळा निष्पत्ती (आउट कम)

- 1) **भावना विरेचन-** पंचक्रोशीतील अनेक ज्येष्ठ नागरिक कार्यशाळेच्या निमित्ताने एकत्र आले यातून काहींच्या भेटी अनेक वर्षांनंतर झाल्या जुन्या आठवणी भावना यांचे आदान प्रदान म्हणजेच 'भावना विरेचन' घडून आले 'भावना अभिव्यक्ती' मुळे व्यक्ती सामान्य आणि आनंदीत होते

- २) **समुपदेशन-** वृद्ध व्यक्तींच्या अनेक समस्या असतात या समस्यांची आपसात चर्चा घडवून आणल्यामुळे समस्यांचे निराकरण चर्चेतून झाले अनेक ज्येष्ठ नागरिक नकळत यशस्वी समुपदेशकाची भूमिका बजावत होते. एक दुसऱ्यांना मार्गदर्शन करीत होते.
- ३) **संयुक्त कुटुंबाचे महत्त्व-** संयुक्त कुटुंबातून भावनिक सुरक्षितता प्राप्त होते मूल्य संस्कार रुजविता येतात व प्रेम सहकार्य या आवश्यक वर्तन वृत्ती निर्माण करता येतात यातून प्रत्येक सदस्याला भावनिक सुरक्षा कवच प्राप्त होते.
- ४) **नैतिक मूल्य आणि शिक्षण-** कुटुंब शाळा आणि महाविद्यालय यातून संस्काराच्या माध्यमातून नैतिक मूल्यांचा विकास होऊ शकतो शैक्षणिक प्रणालीत आवश्यक बदल करण्याची गरज आहे.
- ५) **आनंदी जीवन प्रामाणिकता आवडते कामास प्राधान्य शब्द पालन वृत्ती यातून आनंदी जीवन निर्मिती होते.**
- ६) **हक्क आणि अधिकार-** ज्येष्ठ नागरिकांसाठी अस्तित्वात असलेल्या कायद्यांची त्याचप्रमाणे आवश्यक क्रिया प्रणालीची माहिती द्वारे भविष्य सुरक्षित कसे करता येईल हे ज्ञान प्राप्त झाले
- ७) **वार्धक्य आजार आणि प्रतिबंधात्मक उपाय-** वाढत्या वयात होणारे विविध शारीरिक आजार त्यांची कारणे आणि प्रतिबंधात्मक उपाय यावर सखोल मार्गदर्शन प्राप्त झाल्यामुळे अनेक समस्यांचे निराकरण झाले. योग्य आहार योगासन प्राणायाम यामुळे शारीरिक आजारांना दूर ठेवता येते त्याचप्रमाणे समयोचित शहाणपणातून मानसिक स्वास्थ्य कायम ठेवता येते, यासंबंधी सविस्तर माहिती प्राप्त झाली
- ८) **अनुभव श्रेष्ठ-** सकारात्मक जीवनाची गुरुकिल्ली अनुभव आहेत जीवन अनुभवांचे आधारे भविष्यकाळ सुकर सफल करता येतो.
- ९) **समायोजन-** संयुक्त कुटुंबात समायोजन कौशल्य महत्त्वपूर्ण असते बालकांना योग्य संस्कार द्यावयाचे असल्यास संयुक्त कुटुंब पद्धत एक मात्र राजमार्ग आहे सामाजिक मूल्य स्व नियंत्रित जीवनशैली श्रमशक्ती श्रमविभाजनाचे महत्त्व, आर्थिक, सुरक्षितता, भावनिक सुरक्षितता, मनोबल एकजुटता इत्यादी अनेक सकारात्मक गुणांचा विकास संयुक्त कुटुंब पद्धतीतून होत असतो 'संयुक्त कुटुंब' एक आदर्श शैक्षणिक संकुल आहे.

समन्वयक

R. Patil

डॉ. आर. आर. अहिरे

Principal

V.V.M.s' S. G. Patil

Arts, Science & Commerce College

SAKRI, Dist. Dhule.

Glimpses of the Program

Prin
Principal
V.V.M.s' S. G. Patil
Arts, Science & Commerce College
SAKRI, Dist. Dhule.

Latitude: 20.995014
 Longitude: 74.318141
 Elevation: 428.14±24 m
 Accuracy: 20.7 m
 Time: 02-08-2022 11:44
 Note: ज्येष्ठ नागरिकांसाठी कार्यशाळा

Powered by NoteCam

Latitude: 20.995089
 Longitude: 74.317945
 Elevation: 428.14±41 m
 Accuracy: 124.8 m
 Time: 02-08-2022 11:21
 Note: ज्येष्ठ नागरिकांसाठी कार्यशाळा

Powered by NoteCam

Latitude: 20.99504
 Longitude: 74.31807
 Elevation: 428.14±25 m
 Accuracy: 17.6 m
 Time: 02-08-2022 11:47
 Note: ज्येष्ठ नागरिकांसाठी कार्यशाळा

Powered by NoteCam

Rajesh
Principal
 V.V.M.s' S.G. Patil
 Arts, Science & Commerce College
 SAKRI, Dist. Dhule.

Time: 08-02-2022 13:23
Note: ज्येष्ठ नागरिकांसाठी कार्यशाळा

Powered by NoteCam

Time: 08-02-2022 13:39
Note: ज्येष्ठ नागरिकांसाठी कार्यशाळा

Powered by NoteCam

Time: 08-02-2022 13:22
Note: ज्येष्ठ नागरिकांसाठी कार्यशाळा

Powered by NoteCam

R. D. Patil
Principal
V.V.M.s' S. G. Patil
Arts, Science & Commerce College
SAKRI, Dist. Dhule.

जेष्ठ्यांचा सल्ला अन् त्यांचे अनुभव समाजासाठी उपयुक्त - प्राचार्य डॉ. खैरनार

साक्री । प्रतिनिधी

आधुनिक काळात बदललेल्या जीवन पद्धतीमुळे अनेक समस्या निर्माण झाल्या आहेत. या सामाजिक समस्यांवर मार्ग दाखवण्यासाठी ज्येष्ठ्यां सहाय्य व त्यांचे अनुभव समाजासाठी उपयुक्त असल्याचे मत कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे अधिष्ठाता सदस्य प्राचार्य डॉ. ए.पी. खैरनार यांनी व्यक्त केले. कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगांव आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग आणि विद्या विकास मंडळाच्या सी.गो.पाटील कला विद्यालय व चांगिण मराठविद्यालयच्या संयुक्त विद्यमाने भारतीय स्वतंत्रताच्या अमृत महोत्सवी वर्षाविरिक्त जुन ते सोन

यनातल्या गोष्टी या ज्येष्ठ नागरिकांसाठी आयोजित कार्यशाळेच्या उद्घाटन प्रसंगी ते बोलत होते. अध्यक्षस्थानी विद्या विकास मंडळाचे उपस्थित चंद्रशेखर पाटील हे होते. प्रमुख अतिथी म्हणून विद्या विकास मंडळाचे प्रशासकीय अधिकारी डॉ.डी.एन.तोळगे, प्राचार्य डॉ.संजय मोहन, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र अहिरे, उपप्राचार्य डॉ.अनंत पाटील उपस्थित होते. प्राचार्य डॉ.खैरनार बोलतांना पुढे म्हणाले की, आधुनिक शिक्षणात एखादा गोष्टीचे ज्ञान प्राप्त होते परंतु ज्येष्ठ्यांकडे असलेल्या अनुभवातून प्राप्त झालेल्या आजीवन शिक्षणातून आदुष्यता टिळा प्राप्त होते. यद्युच तथ्य आहे किंवा घडतात हे त्यांच्या बयावहन ठरत असते थिचत व कुली बहून ठरते. प्रथम सत्रात प्रमुख अतिथी प्राचार्य डॉ.तोळगे यांनी शोभाप्रधान भारत देशात संयुक्त कुटुंब पद्धती नादर होती. परंतु बदलत्या समाज व्यवस्थेचा परिणाम म्हणून या कुटुंब पद्धतीत झालेल्या परिवर्तनाचा अभाव व आकस्मिक बदल ज्येष्ठ्यांनी आपले निरर्थक व वर्तन निर्धारित करावे, असे मत व्यक्त केले. प्राचार्य खैरनार यांनीही शिस्त यामार्फत मूल्य या विषयावर आपले विचार व्यक्त केले.

कार्यशाळेच्या द्वितीय सत्रात व्याख्याते प्रा.एस.जी.सोनेगळे यांनी आनंदी जीवन जगणे एक कला या विषयावर प्रयोगात व्यक्त करताना सांगितले की, सुख पचवण्यात शिस्तकार आणि दुःखाचा निपारिने योग्य जाणारा ह्याची मूळी आदुष्यता व्यतीत करू शकतो. यामुळेच कुटुंबाची स्वाधीनता व इतरांवर प्रेम केल्यास सुखी जीवनयात्रा यशस्वी ठरते, असे देखील मत त्यांनी प्रसंगी व्यक्त केले. या सत्राच्या अंतर्गत सभासद संचालित विद्युत वीद्यायत्तरी व अविश्वना

पुनन, यामुळे यांनी ज्येष्ठ नागरिकांसाठी अशाच्या विविध कारणांची माहिती दिली. कार्यशाळेत डॉ.मोहंनबाब कुकर, सोम पावक, मालती तोळगे, विवेक देसले यांनी कार्यक्रमातून प्रतिक्रिया व्यक्त केल्या.

डॉ.डी.पी.पाटील यांनी ज्येष्ठ नागरिकांच्या भेदभावाच्या शैलीवर सारवृत्तिकाची माहिती दिली. प्रास्ताविक प्राचार्य डॉ. राजेंद्र अहिरे यांनी केले. कार्यशाळेचे संचालन डॉ.लक्ष्मण चौधरी केले. तर आभार डॉ.अनेक बहाण यांनी मानले. कार्यक्रमाच्या सारांश्यासाठी संयोजक समितीतील डॉ.जे.एन.चोपे, डॉ.अनंत पाटील, डॉ.लक्ष्मण चौधरी, डॉ.मनोहर रोडगे, डॉ.सोनेगळे, बहाण, डॉ.हसीन खां तहवी यांनी प्रोत्साहन दिले.

जुनं ते सोनं मनातल्या गोष्टी

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग आणि विद्या विकास मंडळाचे सी.गो.पाटील महाविद्यालय, साक्री यांच्या संयुक्त विद्यमाने दिनांक २ ऑगस्ट २०२२ रोजी आयोजित जेष्ठ्यांसाठी आयोजित कार्यशाळेच्या निमित्ताने जुनं ते सोनं... मनातल्या गोष्टी...कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांवचे कुलगुरू प्रा.व्ही.एल.माहेश्वरी, प्र.कुलगुरू प्रा.एस.टी.इंगळे, विद्या विकास मंडळाचे सचिव, सुरेश रामराव पाटील, अध्यक्ष सी.मंगलताई पाटील, प्रशासकीय अधिकारी डॉ.डी.एन.तोळगे यांच्या मार्गदर्शनाने सी.गो. पाटील महाविद्यालयाचे हरहुन्नरी, विद्यार्थी प्रिय शिक्षक, चांगला प्रशासक आणि उपक्रमशिल प्राचार्य, विविध सामाजिक व शैक्षणिक संघटनांशी संबंध असलेले आणि विद्यार्थी हितास सर्वोच्च प्राधान्य देणारे प्राचार्य डॉ. आर.आर. अहिरे यांनी आपल्या सहकाऱ्यांच्या मदतीने स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवी वर्षा निमित्त जेष्ठ्यांसाठी कार्यशाळा आयोजित केली आहे. जेष्ठ्यांविषयीची आपुली, तन्मयता, जेष्ठ्यांशी हितगुज साधले जावे हा हेतू यामुळेच प्रशासन व प्राचार्य अभिनंदनास पात्र आहेत. जुनं ते सोनं.....मनातील गोष्टी हा विषय किती लिहावे आणि कोणत्या बाबींचा उल्लेख व्हावा यासाठी असंख्य विचार निर्माण झालेत, खरं म्हणजे परिवर्तन, बदल हा निर्गर्गाचा नियम आहे. नविन बाबी तयार होतात त्यांच्या स्विकार केला जातो नव ते हवं पण त्याच बरोबर जुनं ते सोनं असही म्हटलं जातं नव्हे तेच बरोबर आहे असे वाटते. नाविण्याचा हव्यास सर्वनाच असतो. लहान मूल सुध्दा नवे खेळणे जुने झाले तर त्यास त्याचा कंटाळा येतो, ते खेळ तो दूर करतो व नवीन खेळण्याची मागणी करतो किंवा नव्या खेळण्याकडे आकर्षित होतो. अर्थात जसं जसं त्याचं वय वाढत जातं त्यावेळी त्या लहानपणीच्या पान ४ वर

श्री. एस. एन. खैरनार
मार्जी प्राचार्य व जेष्ठ नागरीक
मो. क्र. ८२७५८९००४

पान १ वरून जुनं ते सोनं

जेष्ठ्यांचा तो जेजिण बहाते आणि तो सहात म्हणजे जुनं ते सोनं नव्हे त्या खेळण्याच्या माध्यमातून भूतकाळात त्यांनी केली केल्यामुळेची तुमगाती याबाबची कविते लिहिली आहे. ते म्हणतात इतक्या तुमगाती या मात्र आपुनी फुकीन जी मी व्याख्यान, भेदून टाकीन रमली गवले. इतू अर्थात कवितेच इतूच जाऊन मरणा लागूची जवळ किंवा पुनन टाका किंवा टाकण्याचे आहे ते अन्वया, अन्वयाची, मानवी हिताला बाधक, मानवाला अयोग्यतेकडे नेवणाऱ्या अंधभटा, प्रष्टावत या सर्वांचा कवी नट करणारा सांगतो. अर्थात जे बळगट आहे, मानवी हित साधण्याचा हेतू आहे, भौतिक आणि स्वाधीनता प्राप्तीसाठी जे आवश्यक आहे ते कितीही जुने असेल तरी त्याचा विचार करणं ज्ञान नव्हे. ते विकारावर्षीत सच आहे. ए.टी. निती-निवाज, पंगरा या जुन्या अन्वया तरी ज्ञान अर्थीय आणि अन्वयकारक होत्या त्या नट झाल्यात. उदा- बालविवाह, विधवा विवाह, रस्तीची पान, जलपान, श्रेष्ठ-कनिष्ठात ई अनेक संज्ञात येतील पण त्याचबरोबर जे विचार जाय आहेत ते हजारी वर्षातूनून मान्य मान्य करीत आहे. आई वडीलांचा सन्मान, मुलेचें मोर्तेव्य, विवाहाविषयावर परिपूर्णता नाही, जुने विचार या संस्कार पाळणे यातला शब्दावरी म्हणतो पण जुनं ते सोनं असेल तरच त्याचा विचार केला जातो अन्वया ते दिवचे पत्नी होतात धारतात मंडीरांची रचना घालीने तर जुने मंडीर आजही बाळू आणि प्रत्येकासाठी आहेत. त्याकडे लक्ष घेऊन तेव्हाच नव्हे तरी ती मंडिर दिवून आहेत त्यांना जुनं ते सोनं पाठी म्हणणार तर काय ? राजा रत्नवर्माची पिचें जैवडी जुनी होनीन तेव्हाही त्याची मूल्यात वाढत आहे. महात्मा गांधीजींचे विचार जेव्हा जुने होत जातील तेव्हा मानवी समाजाच्या उपायानसाठी ते जाय्य होत हे पटत जाते. आई-वड्यांन शाल्क म्हणजे हजारी वर्षांनर गांधीजी हा मनुष्य होता तो असे जीवन जगत होता, त्याच विचार असे होते बाळकाल कवितेत पुढील विधींचा विचार करणार नाही. गांधीजींचे विचार विचारांचे सांगणीतून जुनं ते सोनं ते सोनं बळी कर 'जुनं ते सोनं' या विषयातून वास्तव्याच्या साळेतल्या गोष्टी आढळतात. प्राथमिक शाळेतून मुळाजी, त्यांचे अध्ययन, गल्लीभास, विद्यापीठाची लढमळ आणि महात्मा गांधी विचारविमोक्ष गांधकनास मानदंडन करणारा, पंगराचा बाबी जगणान नव्हे त्यांना चाखना देणार आणि विद्यार्थी हित जगणार म्हणून आढळतो. मनातल्या आठवणी स्वामिनिज जगणू होतात नवी बाब जाय्य वाटते पण त्याची तुमका जुन्याची केनी नस काही बायलीत जुनेच चांगले व कस्तार व नितकनिता अनुसलन होते असे दिसते. उदा. चिखट सुट्टीतील निमिमा निर्मिती.

आज बहुसंख्य निमिमा कसे घडतात ? त्यावेळी वारते जुनं ते सोनं. तेव्हाच ते लेखक आज जरी चांगले वाटत असले तरी मात्र जुनी साहित्य निर्मिती अक्षयान आणि आढरितत म्हणायी लागते. ज्ञानेवकांचे फलस्वरूप, तुमकात महाराजांचे अमन, पु.स. देशांध्यांचे वाहम्या, शिवाजी महान, रगजीत देवराई, अण्णाभाऊ, डॉ. आई, बाबासाहेब आंबेडकर अशी अस्तंय उदाहरण देत येतील. ते विचाररस्तीसाठी योग्य आणि पर्यायवृत्ती होनीन त्यामुळे जुनं ते सोनं ते सोनं असाय म्हटलं जाईल अर्थात जुन्याचे नुपान करणाराच असे नाही पण जलजना मानून बायले वाढत जातो त्यावेळी त्यांच्या तरुणावलीत गोष्टीची आढरण करतो त्या जाय्य होत्या की नाही हे त्यास आपुल्यातून उपायोजित जाऊनते आणि जे चांगले असेल त्यास तो जुनं ते सोनं असे म्हणतो आणि इतर मात्र नाकारतो आज जेष्ठ्यांची अन्वया बाब आहे ? किती टाके जेष्ठ समजावले आणि किती टाकण्याचा आच आहे ? ते आतम्या पूर्व जीवन जगताने ? बाबे उरत समाजात कुठ्यातुमगी निर्मिती होते तो समाज आणि त्यांचे वास्तव्य कोणत्या विचाररस्तीचे असतील याची कल्पना घेत. कुठ्यातुमगी संख्या वाढणे ती विरती आणि नैतिक समाज व्यवस्थेचे लक्षण नाही जुनं ते सोनं. मनातील गोष्टी या निर्मिताचे अस्तंय विचार आढळणी केला. नव्याचा स्विकार घाला पण जुनं या टाकाऊ आहेत असे समजू नये. आज तरुण आहे तो काही वर्षांनी जेष्ठ नागरिक होणार आहे हे स्विकारणारे सच आहे. त्यामुळे जेष्ठ्या सन्मान करा त्यांना आभारपूर्ण आणि मानसिक संतुलन राहिल अशा पाठ्याने त्यांचे जीवनमत चालणे अशी अपेक्षाकरून पल्लवीची अपेक्षा करणे चुकीचे आहे का ? पुन्हा जेष्ठ्यांसाठी कार्यशाळा आयोजन करून विद्या विकास मंडळाचे परामर्शाची व महाविद्यालयाचे प्राचार्य, प्राध्यापक व शिक्षक वर्ग यांची त्यांच्या दिवचे आभार !

Principal
V.V.M.s' S. G. Patil
Arts, Science & Commerce College
SAKRI, Dist. Dhule.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव,
आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग व
वि.वि.मंडळाचे सी.गो.पाटील कला, विज्ञान व वाणिज्य
महाविद्यालय, साक्री (धुळे) यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित,
भारतीय स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवी वर्षानिमित्त
आयोजित जेष्ठ नागरिकांसाठी कार्यक्रम
“जुनं ते सोनं... मनातल्या गोष्टी”

हजेरी पत्रक दि.2/8/2022

अ.क्र.	जेष्ठ नागरीकाचे नांव	मोबाईल क्रमांक	स्वाक्षरी
1)	आमरे कुठाराव बालेकराव	7588001278	
2)	बोरसे एस.एल	9405202054	
3)	देलसे जे.एफ	9403431925	
4)	डॉ. एम.जी. शिवदे	9403261213	
5)	पी.आर. देवरे	9309709244	
6)	राजू खाहा मिलुशहा फुकीर	7768967187	
7)	रावजी भैर्याजी इंगळे	8390398915	रावजी बालाजी इंगळे
8)	विलास नारायण हिरे	9764639414	
9)	सुरेश मधू नांदे	9403434262	
10)	संभाजी मोतीराम जाधव	8766846340	
11)	वसंत कौलिक देवरे	9404568414	
12)	राजेंद्र मिळाली आमरे	8652550055	
13)	डॉ.आर. नांदे	9422239745	

Principal
V.V.M.s' S. G. Patil
Arts, Science & Commerce College
SAKRI, Dist. Dhule.

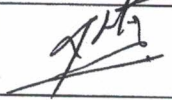

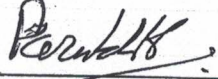
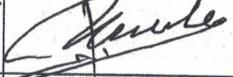
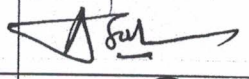
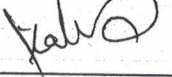

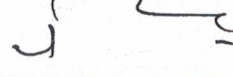

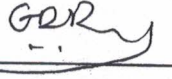
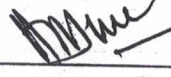
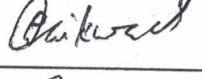
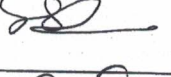

अ.क्र.	जेष्ठ नागरीकाचे नांव	मोबाईल क्रमांक	स्वाक्षरी
14	ए. वि. देशले	7588336503	
15	पाटिल उत्तर. एन.	9403431928	
16	एस. एन. शताकुंठे	9373223586	
17	ए. टी. शम्भवणे	9421464157	
18	पी. जी. जेरे	8080057153	
19	सी. & की. उत्तर. पाटिल	8308901787	BR Patil
20	एस. एन. खैरनार	8275589004	Phard
21	जे. के. पाटिल	9096578799	Setil
22	उशी. नाना देवरे	9689036101	
23	की. जी. कुवर	7588517334	B. Kulkarni
24	की. एम. शायरे	8275012385	Bharmare
25	शंकांत शंकर खैरनार	9763558070	
26	की. के. कागुल	9921041254	
27	जगदीश रमभाऊ शिर्से	9359372322	Shirse
28	दिलीप केशिठ शम्भवणे	8975190316	
29	मिकां रुपचंद गायकुवाड	8080602515	
30	पुंजलिकु शंकर निडम	9423948956	
31	अनिल विनायक पवार	9423940963	APai
32	पुंजशम रामभाई नांदे	9423896080	Rande
33	बालिदास भद्र महरिदाव	9404820460	

Principal
V.V.M.s' S. G. Patil
Arts, Science & Commerce College
SAKRI Dist. Dhule

अ.क्र.	जेषठ नागरीकाचे नांव	मोबाईल क्रमांक	स्वाक्षरी
34	प्रभाकर बुधाजी चौधरी	7519317523	
35	नानासाहेब झिपडू पाटील	9423980544	
36	रमाकांत रुपडू गळिवड	9403087136	
37	प्रल्हाद धोंडू भामरे	7588629596	
38	झांबसिंग मंगलसिंग गिरासे	9766406944	
39	वसंत सिसाराभ अहिराव	9359823173	
40	मधुकर यशवंत कुवर	9423919251	
41	श्यामल भिका खैरनार	9423706947	
42	मनोहर आनंदराव भामरे	9403700871	
43	कौतिक लुकशिराम करनकाळ	9637652721	
44	अशोक मिलाजी भामरे	9766399295	
45	नाशचण नवल अहिराव	8605566926	
46	अशोक कोकर देसले	8975221000	
47	रमाकांत लुकराम खैरनार	9096219519	
48	भाडुसाहेब पांडुरंग निकम	7578518047	
49	फंडरीनाथ आधार पाटील	9021796569	
50	बुधा रगाडू चव्हाण	9766895535	
51	राजेंद्र बाभिराव पाटील	9403715746	
52	विजय बी. बच्छव	9423442851	
53	मच्छिंद्र कमन ठाकरे	9424692662	

अ.क्र.	जेष्ठ नागरीकाचे नांव	मोबाईल क्रमांक	स्वाक्षरी
54	प्रभाकर कुस्त्रिराम झहिराव	7588943691	
55	नाराणारि प्रभाकर झहिराव	7588949702	T.P. Ahirwar
56	गुळाव जानंद सोनवणे	332154655	
57	कळावारी शरू चौधरी	-	
58	नवलूवारी रघुनाथ चौधरी	9175144511	
59	राजेंद्र रामभाद्र मिसे	3423940355	Rajendra
60	दिनाभाष रामभाद्र पेटकर	3403087024	
61	अरविंद यशवंत नोंद्रे	3404740750	
62	लक्ष्मण गंगाधर सोनवणे	342917039	Lakshman
63	उत्तम हरिभण पाटील	9420265301	
64	श्याम किंधू वाघ	9665450799	
65	शालचंद्र जयसम पगारे	8459927329	Shalchandra
66	प्रभाकर शंकर लच्छाव	8275563119	
67	शिवभाई रामु नाई	9423523919	Ramudu
68	राजेंद्र निना खैरनार	7499747079	
69	देवभाई पिलावर पाटील	9103480936	Devbhai
70	सुमनभाई गगकराव एंडेडिल	9637270165	
71	निर्मला रावजी इंगळे	8805995152	
72	निळाभाई पदमाधर डोगवडे	7558536527	Nilambhai
73	लीलाभाई काठुपाल मिर्गळे		

अ.क्र.	जेषठ नागरीकाचे नांव	मोबाईल क्रमांक	स्वाक्षरी
74	मालती दादजी लोखंडे	8275007499	मालती दादोजे
75	खन वसंत पगळ	8080291084	
76	उषाबाई छुल चडान	9766895535	उषाबाई चडान
77	वाणा पठाव	9172111001	
78	के. जी. देखे	7038936568	
79	अर. एव. देखे	9421529486	
80	सुहास वसंतराव सोनवणे	9975174216	
81	सुरेश सोवराज पारख	9422238201	
82	विजय सुलाकराव देसाळे	9421527675	
83	ए. पी. वराहणे	9423193264	
84	जी. डी. काकुत्से	9403958717	
85	साहेबराव बापू कुर्वर	9421552731	
86	एस. एम. शोणवणे	9423191205	
87	भद्र मंगा वाघ	8605718729	भद्र मंगा वाघ
88	डॉ. प्र. ए. पी. खैरनर	9822299548	
89	सुलाकराव देवराव पटेल	8055654091	
90	उत्तमोठ पंडितराव सखेवणे	7218098900	
91	पांडुरंग हेनारराव गायडवाड	9325860908	
92	सुमन संभोजी साकुंठे	9403131010	
93	बेबीकई अवन शंकर	9921258874	

अ.क्र.	जेष्ठ नागरीकाचे नांव	मोबाईल क्रमांक	स्वाक्षरी
94	प्रा.डॉ. डी.एल लोखणे	9776955253	DL
95	साहेबराव काशिमन माळी	9420947659	S.A.Mali
96	अश्वत्थ कुट्या माळी	9960354718	Yun
97	परशुराम सिताराम अशेत	—	परशुराम सिताराम अशेत
98	प्रकाश रमण धरिहराव	9921632709	Prakash
99	अरुणा प्रकाश धरिहराव	9921632709	अरुणा धरिहराव
100	लतिका गुलाबराव काकुत्से	9623540650	DPatil
101	गुलन जगदीश गिले	9420849923	Guilan
102	सिंधु उदय बाघ	7709934270	सा. सिंधु उदयबाघ
103	लिलाबाई दादाजी कोरसे	9623189823	लिलाबाई दादाजी कोरसे
104	विमलकाई उच्च कोरसे	—	विमलकाई उच्च कोरसे
105	डॉ. डि. पी. पाटिल	997498003654	Dr. D.P. Patil
106	अर्जुन दगा आमरे	9665769855	Arjun Daga
107	सा. जिजाबाई अर्जुन आमरे	—	सा. जिजाबाई अर्जुन आमरे
108	दादाजी अणवण आमरे	9960241751	दादाजी अणवण आमरे
109	सुचिता जगदीश चतुर्वेदी	9404813914	Suchita Chaturvedi
110	साहेबराव शिवराम सोमवती	9421885294	S.Somvati

Dr. J.N. Chouse
सहस्ययक

Principal
V.V.M.s' S. G. Patil
Arts, Science & Commerce College
SAKRI, Dist. Dhule.

Principal
V.V.M.s' S. G. Patil
Arts, Science & Commerce College
SAKRI, Dist. Dhule.